

GAZETA HANDLOWA.

Nr. 97. Warszawa, dnia 23 kwietnia (5 maja). Środa. 1869.

Cena prenumeraty: w Warszawie: kwartalnie rsr. 2 kop.
10; miesięcznie kop. 70. Za odnośnienie do domu dopłaca się
miesięcznie kop. 5. Numer pojedynczy kop. 5.

Na prowincyi we wszystkich urzędach pocztowych w kraju i w Cesar-
stwie: rocznie rsr. 9. Półrocznie rsr. 4 k. 50. kwartalnie rs. 2 k. 25.

ROK 6.

Doniesienia i uwiadomienia wszelkiego rodzaju przyjmuje Re-
dakcja Gazety za opłatą od wiersza drobnym pismem, lub za jego
miejscę po kop. 5.

Biuro Redakcyi przy ulicy Daniłowiczowskiej w drukarni
pod Numerem 619.

TELEGRAMY GAZETY HANDLOWEJ.

Berlin, 4 maja. W odpowiedzi na wniesioną w parlamen-
cie interpelację oświadczył rząd, że rada związkowa obraduje
nad ustawą związkową o wolności wyznań.

Bruksella, 4 maja. Dètteux odłożył interpelację dotyczącą
układów francuzko-belgijskich aż do chwili ogłoszenia doku-
mentów. Minister Orban pochwalił ten krok.

Madryt, 4 maja. Przedwczesne są wiadomości o przesile-
niu ministerialnem, po uchwaleniu jednak formy rządu zmiana
gabinetu jest prawdopodobną.

Warszawa, dnia 5 maja.

Stosownie do ostatnich wiadomości z Paryża, drugie odwiedziny
cesarza wraz z synem w obozie pod St. Maur zwróciły na siebie uwa-
gę publiczności. Pesymiści korzystali z tej sposobności, by rozpu-
ścić wieści o mającej nastąpić bliskiej wojnie. Niespodziane przyby-
cie p. Benedetti, ambasadora francuzkiego przy dworze pruskim, ze
swój strony przyczyniło się do rozbudzenia niepokojących pogłosek.
Z Berlina donoszono, że p. Benedetti wyłącznie w prywatnych do Pa-
ryża wyjechał interesach. Tymczasem utrzymują w Paryżu, że przy-
był na wezwanie cesarza. Podróż jego więc miałaby w takim razie
doniosłość polityczną. Przypuściwszy jednak, że podróż p. Benedetti
istotnie ma charakter polityczny, dla ocenienia właściwego znaczenia
jej należałoby wiedzieć w jakich sprawach cesarz z nim naradzić się
zamierza, do czego wszakże żadnych nie masz wskazówek, lubo
bardzo jest prawdopodobnem, że narady między cesarzem a p. Bene-
dettim w pierwszym rządzie dotyczyć mogły spraw niemieckich, a za-
tem pośrednio stanowiska Francyi do Prus.

Jako ważna wskazówka dzisiejszych stosunków austro-włoskich
uchodzić może podróż arcy-księcia Albrechta do Włoch. Arcy-książę
w 1866 roku dowodził armią austriacką we Włoszech. Jeżeli tedy
obecnie zwycięzca z pod Custozza udaje się na ówczesny teatr wojny,

jest to najlepszym pono dowodem, że zapomnieniu oddano wszystko
co dawniej dwa państwa różniło, i że między nimi zachodzą teraz
istotnie przyjacielskie stosunki. W przywróceniu zupełnej zgody mię-
dzy Wiedniem i Florencją upatrują rękojmię utrzymania pokoju, nie-
mniej jednak z drugiej strony jest pewnem, że porozumienie austro-
włoskie jest wypadkiem dla polityki gabinetu tuileryjskiego bardzo
pomyślnym; z tego też powodu opinia publiczna bacznie śledzi wszy-
stkie objawy, dowodzące, że zgoda między Austrią a Włochami
jest faktem dokonanym.

W izbie poselskiej sejmu węgierskiego, stronnictwo rządowe
czyli deakistów ważne nad opozycją odniosło zwycięstwo. Po ukoń-
czeniu sprawdzania wyborów izba przystąpiła do wyboru prezydenta.
Otóż obranym został kandydat stronnictwa Deaka, p. Somssich, więk-
szością 246 głosów przeciwko 143. Głosy opozycji były podzielone;
Lewy środek i umiarkowana lewica dały 99 głosów p. Nyary, a stron-
nictwo radykalne 31 głosów p. Iranyi. Rezultat ten pokazuje, że
deakisci rozporządzają silną większością i że nie ustala dawna mię-
dzy nimi karność. Mogą więc z pewnością liczyć, że uchwały sejmu
wypadną w ich duchu.

Lubo z Konstantynopola donoszą, że zajście między Portą a wy-
spami sporadycznymi załatwione zostało, deputacya jednak mieszkań-
ców tamtejszych, wysłana na dwory europejskie w celu uzyskania dla
wysp w mowie będących protekcyi dyplomatycznej, nie wróciła podo-
bno jeszcze do domu. Nie wskórawszy nic w Paryżu udała się do
Londynu i tam podobno pomyślniejszy osiągnęła rezultat. Lord
Clarendon upewnić miał deputację, iż wstawi się za utrzymaniem
przywilejów wysp sparadyjnych. Wiadomość tę podaje „Correspon-
dence d'Orient,” której za nią odpowiedzialność pozostawić należy.
Toż samo pismo wspomina równocześnie o nadużyciach popełnionych
przez wojska Achmeta, paszy na Calymnos, jednej z wysp sporadyj-
nych.

Odkryty w Kairze zamach na życie vice-króla egipskiego, który
w swoim czasie tyle hałasu narobił, okazuje się obecnie nieszkodliwą
spekulacją. „Patrie” donosi, że wszystkie z tego powodu aresztowane
osoby wypuszczone już zostały na wolność z jedynym wyjątkiem dyre-

WSTĘP.

GAWĘDY EKONOMICZNE

Z początkiem roku bieżącego zapowiedzieliśmy poświęcenie
większego miejsca działowi ekonomicznemu; stałe przeprowadzanie
tęj myśli, skłania nas do przedsięwzięcia pracy niniejszej. Wzoru do
niej poszukaliśmy naturalnie w literaturze zagranicznej, nader obfitej
w dziełka środkujące między *ekonomiami popularyzowanymi* a *uczo-
nemi*. Takiego środka trzyma się autor przez nas wybrany. Opie-
rając się na Bastiacie, przedstawił w sposób przystępny ekonomikę
w zarysach; podzielił całość na dwie części: *harmonie* i *zamieszania*;
i przechodzi w nich już to obszerniej, już tylko dotykając wszystkie
kwestye, będące przedmiotem ekonomiki. Treściwość i jasność wy-
kładu zalecają przedewszystkiem naszego pisarza (Juliusza Marti-
nelli), którego pracę w urzywkach podawanych kolejno od czasu do cza-
su w piśmie naszym, pod ocenę czytelników oddajemy. Są to w ści-
śle znaczeniu francuzkie gawędki; a ten sposób przedstawiania
rzeczy poważnych, jest dziś pono ze wszystkich najlepiej widziany.

Kilka lat temu straciła Francya człowieka, któremu kiedyś wznie-
sie pomnik; w dwóch słowach opowiem wam jego życie. Żył on na-
wsi jak filozof, a dręczyła go chęć zostania użytecznym społeczeństwu;
bo jakkolwiek był skromnym, czuł, że ma czem zapłacić dług wzglę-
dem kraju. Po obserwowaniu społeczeństwa, aby się przekonać czem
mógłby mu przyjść w pomoc, zdawało mu się, że najbardziej brak spo-
łeczeństwu znajomości siebie samego, to jest mechanizmu jego orga-
nizacyi, praw i objawów jego życia ekonomicznego. Długo bo też
ludzie zostawali w zupełnej nieświadomości co do sposobu funkcyono-
wania organów, nadających im ruch i życie. Odpowiedcie mi, że nie
mniej przeto żyli. Bez wątpienia, lecz taka zachodzi różnica między
funkcyami ciała ludzkiego a funkcyami ciała społecznego, że pierwsze
spełniają się same przez się i bez naszej interwencyi, i tak: nasza
krew krąży, trawienie się odbywa bez mieszania się z naszą stroną,
podczas gdy drugie spełniamy my sami. Zkąd wynika, że jeżeli do
ich spełniania bierzemy się nieodpowiednio, rzeczy pójdą na opak, co
się na nieszczęście często przytrafia; taką przynajmniej opinie wygło-
sił nasz filozof. Znalazł więc pole sobie właściwe i użył swych rzad-
kich zdolności do studyów nad *ekonomią polityczną* ze stanowczym
zamiarem wzbudzenia propagandy w najwyższym stopniu, aby nas

która tego teatru, w którym zamach miał być wykonany. Ów bowiem dyrektor, p. Manasse, obwiniony jest o uknuć spisku, którego celem nie było jednak pozbawienie życia vice-króla, lecz zaskarwienie wdzięczności władcy przez mniemaną zbrodni odkrycie.

Z paragwajskiego teatru wojny donoszą ze źródeł paragwajskich, iż korpus paragwajski zaatakował z nienacką obozujące pod Luque wojska sprzymierzone, pobił je, zabrawszy wielu brazylijczyków do niewoli. Gerylasy paragwajskie na wszystkich punktach kraju niepokoją nieprzyjaciół, podchodzą oni pod samą stolicę. Stosownie znowu do raportów brazylijskich sprzymierzeni wkrótce wykonać zamierzają ruch zaczepny ku pozycji jén. Lopeza pod Escuva w górach kordylierskich.

Jako jedyny środek usmierzania niezadowolenia ludności irlandzkiej, opinia publiczna w Anglii uznała reformy w duchu liberalnym, a mianowicie zniesienie w Irlandyi przywilejów kościoła rządowego oraz uregulowanie tamtejszych ustaw rolnych. Obecne liberalne ministerium angielskie urzęcywistnienie pierwszej myśli uznało za jedno z głównych zadań swoich i pomimo wysiłen licznej opozycji z tym kierunkiem, niezgadzącej się, dąży konsekwentnie do celu. Po przeprowadzeniu reformy na polu kościelnym, ministerium przystąpić zamierza do reformy stosunków rolnych. Dotychczas jednak usiłowania rządu nie odbiły się w zadawalający sposób na stosunkach irlandzkich. W Irlandyi bójkę między katolikami a protestantami są na porządku dziennym. W Londonderry w tych dniach były nawet krwawe rozruchy, w skutek których kilka osób życie straciło. W hrabstwie Westmeath zamordowany został właściciel dóbr, Auglik, przez, jak opinia publiczna utrzymuje, irlandzkich dzierżawców. Agitacja feniejska obok tego znowu silniejsze daje znaki życia. Z takich faktów korzysta naturalnie stronnictwo reformom irlandzkim nieprzyjazne. Na podstawie ich dowodzi ono, że reformy choćby najszersze nie zmienią położenia rzeczy w Irlandyi i dla tego lepiej wcale tej kwestyi nie poruszać.

Florencja, 3 maja. „Nazione” donosi: Na zgromadzeniu członków prawicy wczoraj odbytem, w którym brali udział ministrowie, Menabrea i Chambray-Digny oświadczyli, iż stronnictwo piemonckie pierwsze wystąpiło z propozycją połączenia się ze stronnictwem prawicy, na podstawie programu tej ostatniej. Ministerium uznało konieczność, aby większość w gabinecie odpowiednio reprezentowaną była.

Nordd. Allg. Ztg. Ind. Bl.

Telegramy Handlowe.

Szczecin, 3 maja. (Targ zbożowy). *Pszenica* w miejscu 52—66; z dostawą w maju i czerwcu 65½, w czerwcu i lipcu 66½, w lipcu i sierpniu 67. *Żyto* w miejscu 50—52; z dostawą w maju i czerwcu 50½, w czerwcu i lipcu 50½, w lipcu i sierpniu 49.

Londyn, 3 maja. (Targ zbożowy). Dowozy zagraniczne od ostatniego poniedziałku wynoszą: pszenicy 34,236, jęczmienia 2,058, owsa 44,501 kwarterów.

uwolnić od tak szkodliwej niewiomości. Aby zjednać sobie naszą uwagę postanowił wystąpić z kwestyą, dotyczącą bezpośrednio i widocznie naszych kieszeni. Była to kwestya: czy mamy prawo rozporządzania owocem naszej pracy w miejscu, czasie i sposobie jakie uznamy za stosowne, kupować i sprzedawać jak nam się podoba. Myślicie sobie zapewne, że to nie przedstawia trudności. A więc osądźcie.

Pojechał do Anglii i widział tam arystokratów, którzy za pośrednictwem pewnych tariff przez siebie wymyślonych, zmuszali biednych ludzi do kupowania zboża od siebie i do płacenia zań bardzo drogo. Ci naturalnie opierali się, odmawiając wymiany pieniędzy za pracowanych w pocie czoła na zboże arystokratów i sądzili się być uprawnionymi do nabywania go gdzieindziej i taniej. Tak się działo nie tylko w Anglii, ale i u nas i nie tylko co do zboża, lecz co do nieskończonego mnóstwa innych artykułów. Ludzie biedni wygrali proces, lecz nie przyszło im to bez trudu; walczyli przez lat dziesięć. Dla nich sprawa ta miała znaczenie oszczędności kilkuset milionów na pożywienia. Był to zapewne piękny zysk, lecz tym samym zamachem zdobyli drugi, wyrównujący pierwszemu, chociaż nie był tak dotykający i nie urzęcywistniał się tak natychmiastowo. Oto na czem polegał. Ci biedni ludzie byli nieświadomi wszystkiego, co dotyczy mechanizmu społecznego i to do tego stopnia, że zachwycali się niemal niektórymi pomysłami, które ich zupełnie niszczyły. Otóż zważda która się bardzo rozogniła z powodu tej sprawy zbożowej, skłoniła

W *pszenicy* interes lepszy cząstkowy. Posiadacze trzymają ceny, gdyż producenci nabrali pozycję wyczekującą. *Jęczmień* i *owies* nie niżej cen zeszlotygodniowych: powietrze bardzo pochmurne.

Hamburg, 3 maja. (Targ zbożowy). W *pszenicy* i *żyte* w miejscu spokojnie. *Pszenica* na dostawę wyżej w cenie. *Żyto* mocno się trzyma. *Pszenica* z dostawą w maju za 5,400 \mathcal{M} 110½, w maju i czerwcu 110½, w sierpniu i wrześniu 114. *Żyto* z dostawą w maju za 5,000 \mathcal{M} 90, w maju i czerwcu 87½, w sierpniu i wrześniu 84. *Owies* bez pokupu. *Okowita* wyżej w cenie, w miejscu 22½; z dostawą w maju 22½, w sierpniu i wrześniu 23½. *Cynk* bez ożywienia. W *oleju skalnym* interes słaby w miejscu 15½; z dostawą w maju 14½, w sierpniu i grudniu 15½.

Paryż, 3 maja. Mąka z dostawą w maju 52.75, w lipcu i sierpniu 54, we wrześniu i grudniu 55.25.

Amsterdam, 3 maja. (Targ zbożowy). W *pszenicy* spokojnie. *Żyta* ceny niezmienione; z dostawą w maju 185, w październiku 182.

Antwerpia, 3 maja. (Olej skalny). Rafinowany typowo-biały w miejscu 51; z dostawą we wrześniu 56½. Interes bardzo słaby.

Brema, 3 maja. (Olej skalny). Standart white, interes spokojny.

Liverpool, 3 maja. (Bawełna). Obrót 8,000 bel. Interes spokojny. Ceny niezmienione.

Middling Orleans 12½, middling amerykańska 11½, air Dhollerah 10½, middling fair Dhollerah 9½, good middling Dhollerah 9½, fair Bengal 8½, new fair Oomra 10½, good fair Oomra —, Pernam 12½, Smyrna 10½, Egiptia 13, Oomra w drodze będący —.

(W. T. B., T. B., f. N., D.)

Korrespondencje Gazety Handlowej.

Hamburg, 30 kwietnia. (Towary kolonialne—podług sprawozdania H. J. Merck et comp.).

Kawa. Po tymczasowem zaprzestaniu kupna ze strony spekulacji, nie nastąpiły jeszcze żadne czynniki, któreby interes do tych samych podniosły rozmiarów, jak je miał przed kilkoma tygodniami. W ciągu ostatniego tygodnia sprzedano tylko:

8000 worków Rio i Santos.
2000 „ Laguayra.
1000 „ Bahia, i
3700 „ Santhos—w drodze jeszcze będące.

Niektóre z tych partyj wzięte zostały, jeżeli nie przez spekulantów, to przynajmniej w tem mniemaniu, że z jakąś redukcją w dotychczasowych cenach, zakupy są teraz właśnie bardzo korzystne, i tym sposobem artykuł ten stał się przedmiotem żądań, które, przy rzeczywiście obniżonych cenach, każą się spodziewać w niedalekim czasie większego ożywienia w interesie.

Dzisiejsza depesza z Rio donosi o nowych dosyć znacznych ładunkach zamtąd wysłanych, ale zarazem o zmniejszonych tamże dowozach.

Notujemy: Rio ordyn. 4½—5½ sz., lepsza ord. 5½—6 sz., dobra ord. 6½ sz., wyborowej ord. brak. Santos ord. 5½—5½ sz., lepsza ord.

ludzi będących za lub przeciw do badania mnóstwa kwestyj z bliska lub daleka odnoszących się do przedmiotu obradowanego. Domyślcie się, że robotnicy tego wszystkiego słuchali i brali w tem udział. Wkrótce pojęli, że nie ma przedmiotu bliżej ich obchodzącego; a ponieważ wielka ilość dzienników i wydawnictw, wychodzących w Anglii wyrobiła w nich zamiłowanie i smak do czytania, pokochali więc wszystko, co traktowało o organizacji społeczeństwa już to przez czytanie, już to przez rozbieranie między sobą tych materyj, mających oprócz tego powab nowości.

Teraz rozumiecie dla czego wasi sąsiedzi z tamtej strony są tak kuci w polityce, dla czego podczas przesilenia amerykańskiego, pomimo, że bawełna, a więc i chleb przychodziły do nich z południa, oni stali po stronie Północy. Dla czego w tej chwili są tak gorliwi w podtrzymywaniu reformy parlamentarniej, która im da prawo głosowania; dla czego nakoniec we wszystkich kwestjach umieją stanąć na wysokości innych klas społecznych. Po przejściu więc przez szkołę *ligi* zyskali to, że są obywatelami oświeconymi.

Wracamy do Bastiata (gdyż o nim mówiliśmy); otrzymał on w Anglii lekcyę, z której przyrzekł sobie, że kraj jego skorzysta. Pierwszem też jego staraniem było zgromadzenie w dziele zatytułowanem: *Kobden i Liga* aktów i obrad, odnoszących się do tej walki pamiętnej. Spodziewał się przez to obudzić w nas uczucie honoru i popchnąć nas do zrobienia czegokolwiek, aby raz już skończyć z na-

5½—6½ sz., Campinas 6½—7½ sz., Domingo 5½—7 sz., Laguayra my-
ta 7½—9 sz., Tryllady 6½—7½ sz., Portorico 7½—8½ sz. Ceara brak.

W Kakaó spokojniej, i ceny nieco tańsze. Guayaquil 5½—6 sz.,
Bahia 4—4½ sz., Para 6½ sz., Trinidad 6½—7 sz., Domingo 4½—4¾
sz., Carracas 8—11 sz.

Drzewa farbiarskie wciąż poszukiwane, szczególnie kampešowze.
Nadeszła statkiem „Nayada” 400,000 sz. Laguna Campeche sprzeda-
no po 7 m. a na miejscu płacone są po 7 m. 4 sz. Domingo brak. Ja-
maica 5 m. 4 sz.—6 m. przy małym zapasie. Sumak farbiarski nie-
zmieniony. Maracaibo 4 m. 6 sz., Laguna 5 m. 8 sz.—5 m. 10 sz.
Cuba 6 m. 6 sz. Czerwone drzewo: Lima nieco mocniej; 700,000 sz
statkiem „Adolphe” są w ciągu miesiąca oczekiwane. Limas Japan 9
m.—9 m. 8 sz. Sandałowe drzewo na dostawę 3 m.

Indygo. Z Bengalu nadchodzi coraz więcej ładunków, a targ
nasz przedstawia już bogaty asortyment w cenach od 6 m.—7 m. 12 sz.

Cochinilla mocna. Srebrno-szary honduras w cenie 2 m. 4 sz.—
2 m. 10 sz. utrzymuje się.

Korzenie. Cassia lignea mocna 13½ sz., Cassia flores 19—19½ sz.
Cassia vera 6½—9½ sz. Imbier bez pokupu. Bengal 3½ sz. Afryk. 3½
sz. Cochin 5½—6½ sz. Gwoździki niezmiennione. Zanzibar 3½—3½½ sz.
Amboina 5½—6 sz. Pieprz mało żądany; Singapore 4½ sz. Penang 4½
sz., Aleppi brak; biały 8—8½ sz. Piment bez odbytu. Anyż mocno,
13 sz.

W żywiczy spokojnie. Amerykańska 3 m. 14 sz.—6 m. 8 sz. fran-
cuzkiej brunatnej brak; jasna 5 m. 4 sz.—6 m. 8 sz.

Olej terpentynowy niezmienniony; amerykański i francuzki 23 m.
8 sz.

Miód bardzo poszukiwany przy nadzwyczaj szczupłych zasobach.
Valparaiso i Hawana przecięciowo po 21 m. 8 sz.

W ryżu, w lepszych gatunkach, nieco większy ruch przy zniży-
nych nieco cenach. Sprzedano 5 ładunków Rangoon, razem 37,000
worków, po 7 m. Bez łupin słaby obrót.

Notujemy: Java 8 m.—14 m., bez łupin 12 m. 8 sz.—20 m., ben-
gal 7 m. do 9 m. 8 sz. Patna 10 m. 8 sz.—12 m. Arracan, surowy 6
m. 8 sz.—7 m. dto. bez łupin 9 m. 4 sz.—11 m. 8 sz. Rangoon 6 m.
12 sz.—7 m. bez łupin 9 m.—12 m. 8 sz. Moulman 6 m.—7 m. 12 sz.
Basscin 6 m. 8 sz.—7 m., bez łupin 9 m.—11 m. 8 sz.

Salitry. Chili na miejscu nieco tańsza, po 10 m. 8 sz.—10 m. 4
sz. Pływające ładunki, maj i czerwiec, po 10 m. bez reflektantów. Ra-
fin. 15 m. 8 sz. Czysta kali 19 m.—19 m. 8 sz.

Siarka poszukiwana. Secunda licata 5 m. 8 sz. Tertia 5 m. 4 sz.
rafin. wyżej 8 m.—8 m. 4 sz.

Wrocław, 30 kwietnia. (Wełna). Ci sami nabywcy, których
w ostatnim naszym sprawozdaniu wymieniliśmy, pozostali i w tym
tygodniu jedynymi nabywcami i z tych samych gatunków zabrali z tar-
gu znowu od 600—700 ctr. po tychże samych cenach. Nieco więcej
sprzedano w tym tygodniu wełny garbarskiej, której lepsze gatunki na-
byte zostały dla nadreńskich i francuzkich domów po cenie od 43—48
tal. Jednocześnie okazał się nieco żywszy ruch w interesie w przy-
łych dobrach, gdzie nabyto znowu kilka znacznych partij dobrej

dużyciami, na które on znał najlepsze lekarstwo. Później rozpoczął
kampanię wielką kwestyą, która Anglię wstrząsała w podstawach, z tą
tylko różnicą, że żądał wolności handlu, nie tylko dla zboża, ale dla
wszystkich bez różnicy wytworów. Przydługiem byłoby opowiadanie
o tem ile zużył w tem usiłowaniu, czynności, werwy, logiki, rozsądku,
wzniosłości i delikatnej złośliwości; zrobił tyle, ile tylko sam mógł,
gdyż kwestya wolnej wymiany zatonała w burzy lutowej. Współoby-
watele uznali jednak te jego usiłowania i wysłali go w roku 1848 do
Izby. Pole obrad powiększyło się znacznie i dostarczyło mu spo-
sobności do okazania swych zdolności w przedmiotach nowych i nie
mniej ważnych. Lecz zważał więcej na swą żarliwość jak na swoje
siły i upadł wyczerpawszy je po kilku latach walki. Zaledwie miał czas
zgrupować pośpiesznie swe myśli, zajmujące go całe życie, w książkę
zatyłowaną: *Harmonie ekonomiczne*, książkę niestety nieskończoną,
lecz otwierającą dla umiejętności społecznej całkiem nowe widoki na
przyszłość, i będącą w tej mierze najpewniejszym przewodnikiem,
jaki by wybrać można. Z tej też książki zaczerpnęliśmy największą
część treści do swojej. Napisana ona została dla klas wyżej ukształ-
conych, a szczególnie zwracała uwagę do młodzieży, na której Bastiat
budował wszystkie swoje nadzieje na przyszłość.

Dopuszczałem się do pewnego stopnia profanacji, wdziwając na
to dzieło formę skromniejszą, miasto dawniej bogatej i sutęj.

i wyborowej wełny, z redukcją od 6—10 tal. niżej cen, praktykowanych
w tej porze roku zeszłego.

Berlin, 30 kwietnia. (Wełna). Obrót w ciągu ostatnich dni ośmiu
był znowu bez znaczenia, a usposobienie w tym artykule wciąż jeszcze
chwiczne jak było. Dla prowincji nadreńskiej nabyto 70 ctr. wyboro-
wej poznańskiej i polskiej po 64 tal. Tutejsza przedziałnia nabyła par-
tyę dobrej pomeranńskiej, a przedzarcz z Reichenbachu kupił 300 ctr.
zachodnio-pruskiej w cenie wyżej 40 tal. Interes z miejscowymi fabry-
kantami był nieznaczny, zakupiona przez nich ilość wynosi co najwy-
żej 7—800 ctr. Aukcja londyńska mająca się rozpocząć d. 6 maja
wywrze swym rezultatem wpływ stanowczy nie tylko na dalszy rozwój
naszego targu, ale i na interes kontraktowy, który dotąd przynajmniej
nie okazuje jeszcze żadnych oznak życia.

Berlin, 1 maja. (Kruszce, węgle i koaks). Interes nasz w kru-
szcach ciągle jeszcze nader słaby, a widoków na polepszenie się nie
ma. Wprawdzie miały miejsce niektóre transakcje, ale zbyt nieznaczne,
by można było je uważać za początek polepszenia się interesu.

W surowem żelazie w Glasgowie spokojnie: Warranty 52 s. 4 a.
cash.; wywozowe żelazo nieco taniej; Gartscherie I 59 s. 3 d. Langlo-
an I 53 s. 9 d. Coltness I 61 s. za tong; tutejsza, cena za Langloan I
41—41½ sgr. za ctr.

Szlaki surowiec niezmienniony. Na drzewnych węglach 44—44½
sgr., koaksowy 39—39½ sgr. za ctr. z odbiorem.

Stare szyny do wywalcowania 51 sgr., do użytku budowlanego
2½—2½ tal. za ctr.

Sztabowe żelazo więcej nieco żądane: kute 4½ tal., walcowane 3
—3½ tal. za ctr. z odbiorem.

Cyna w cofaniu się: Banca w Holandyi 80 fl. Straits w Anglii
131—132 £, tutejsze ceny za banca 47—48 tal., za lamową 45—45½
tal. za ctr.

W cynku spokojnie. W. H. Marki w Wrocławiu 6½ tal. lżejsze
6½—6½ tal., tu pierwsze 7—7½ tal. za ctr.

W miedzi ciszej: Chile w Anglii 71½ £, tu angielska 25—½ tal.,
chile rafin. 25½—¾ tal., rafin. mansfeld. 27—27½ tal., szwedzka 26½—
27 tal. za ctr.

Ołów niezmienniony: z Klosthalu 6½ tal. z odbiorem; z Tarno-
wic 6½—¾ tal., z Goslar 6½ tal. z Freibergu 6½ tal., hiszpański
Rein et Comp. 6½—6½ tal. za ctr.

Węgla i koaks słabo żądane.

Lipsk, 1 maja. (Jarmark). Z dniem dzisiejszym jarmark się koń-
czy, zostawiając detailistom mało powodu do ukontentowania.

Dla interesu w aksamicie, i aksamitnych towarach jarmark był
dobry. Czarny szeroki aksamit był mianowicie na mantyle i żakiety
bardzo poszukiwany i znaczne ilości sprzedano na wywóz zagranicę.
Kolorowany mniej popłać. Wstęgi aksamitne były ciągle żądane,
zwłaszcza wąskie, czarne; z kolorowanych szły dobrze brązowe. Od-
byt byłby jeszcze większy, gdyby podwyższone znacznie (od 2 do 5 ru-
bli na sz.), cło wchodowe na granicy rosyjskiej nie zmuszało kupców
z Rosji do ograniczenia się na najniezbędniejszym.

Lecz jeżeli to uczyniłem, to tylko w chęci stania się użytecznym.
Spodziewam się więc, że uzyskam przebaczenie za wierność, z jaką
reprodukuje w niniejszem myśli mistrza. Mówię mistrza, ponieważ
Bastiat utworzył szkołę, i jeżeli niektóre ważne błędy nurtujące umy-
sły przed laty dwudziestu znikły obecnie, jestem przekonania, że się
to winno w części jemu, światłu jakie rzucił na spory owej epoki, w czę-
ści zaś usiłowaniu jego uczniów prowadzących dalej przezeń poczęte
dzieło. Przedstawiając zarysy nauki ekonomii politycznej, nie będę
unikał tonu poważnego, ani formuł lub wyrażeń technicznych, właści-
wych w umiejętności. Doświadczenie ludzi miewających odczyty pu-
bliczne przekonało, że publiczność nie lubi aby się do niej zwracano
z mową dzieciinną, uprzystępniając rzeczy jasne same przez się. Ow-
szem książki trzymane w tonie takim, często celu chybiają. Nauka
wymaga tylko prostoty i jasności. Podnieść jeszcze te przymioty,
ilekroć zwracamy się do umysłów, mało obeznanych z pojęciami oder-
wanymi, zdaje mi się być jedynem prawidłem, którego słuchać należy;
a jest to zadanie daleko trudniejsze jak popularyzować naukę w ten
sposób, że się ją zmusza do wytrzymania pewnego rodzaju tortury.
Nie wyrzucaj mi w końcu, czytelniku, gdy chcąc być zrozumianym,
będę się niekiedy powtarzał.

(Dalszy ciąg nastąpi)

BANK POLSKI.

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 7 (19) maja roku bieżącego o godzinie 12 z rana w sali posiedzeń Banku Polskiego, odbędzie się licytacja na sprzedaż więcej dającemu fabryki sukna na przedmieściu Widoma w mieście Przedborzu w Gubernii Radomskiej położonej, wraz z zabudowaniami, domami mieszkalnymi, maszynami, sprzętami fabrycznymi i innymi przedmiotami znajdującymi się na gruncie.

Szacunek do licytacji rzeczony fabryki, z zabudowaniami, domami mieszkalnymi, maszynami sprzętami fabrycznymi i innymi przedmiotami na gruncie znajdującymi się, ustanawia się na sumę rs. 13,275.

Szacunek postąpiiony spłaconym być ma w ten sposób, że nabywca zapłaci w ciągu dni 30 od daty licytacji, jedną trzecią część sumy szacunkowej wyżej oznaczonej, reszta zaś wraz z kwotą, na licytacji postąpioną, pozostawioną będzie przy gruncie, do spłaty ratami amortyzacyjnymi licząc po 5% rocznie na procent a 2% na umorzenie.

Vadium do licytacji wymagane jest w ilości rs. 1,330.

Szczegółowe warunki sprzedaży przejrzeć można każdodziennie w godzinach służbowych, wyjąwszy dni świątecznych, w biurze Naczelnika kancelarii Banku Polskiego.

Deklaracje podług wzoru niżej podanego napisane, bez skrobań, poprawek i przekreśleń, z wyrażeniem liczb literami, adresować należy: „Do własnych rąk Prezesa Banku Polskiego, deklaracja do kupna fabryki sukna wraz z zabudowaniami i ruchomościami znajdującymi się na gruncie na przedmieściu Widoma w mieście Przedborzu w Gubernii Radomskiej położonej.”

Do deklaracji należy dołączyć kwit Kasy Banku na vadium wyżej oznaczone, wniesione w gotówzinie lub papierach publicznych, krajowych procentowych.

Deklaracje przyjmowane będą do dnia 7 (19) maja roku bieżącego włącznie do godziny 11½ z rana.

Sprzedającą się fabrykę wraz z ruchomościami, chęć kupna mający na miejscu obejrzeć może, za zgłoszeniem się do Burmistrza miasta Przedborza.

Vice-Prezes, Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Roguski.*

Naczelnik Kancelarii, Radca Dworu () *J. Makulec.*

Wzór do deklaracji.

W skutku ogłoszenia Banku Polskiego z dnia Nr 12270, podaje niniejszą deklarację, iż fabrykę sukna na przedmieściu Widoma w mieście Przedborzu Gubernii Radomskiej położoną, wraz z zabudowaniami i ruchomościami na gruncie znajdującymi się, obowiązuję się kupić za sumę rubli srebrem (wypisać literami ofiarowaną sumę) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych, które mi są wiadome objęty.

Kwit na złożone w Kasie Banku vadium w sumie rs. 1,330 wyrażnie rubli tysiąc trzysta trzydzieści dołączam.

Stałe moje zamieszkanie jest (wypisać wyraźnie zamieszkanie). Pisałem w dnia 1869 roku (podpisać imię i nazwisko).

(Nr 198—1—3) (D. W.)

Wańtuchy bez szwu

w najlepszym gatunku, długości 5 łokci a szerokości 1½ po rs. 1 kop. 70 za sztukę; także płótno na wańtuchy poleca fabryka wyrobów lnianych w Żyrardowie.

Skład główny w Warszawie, Krakowskie-Przedmieście Nr 441.

Składy:

W Warszawie, za Żelazną Bramą, ulica Skórzana Nr 961.

W Lublinie, ulica Lubartowska Nr 117.

(Nr 175—4—6)

(4586)

KAWIOR ASTRACHAŃSKI.

Regularny odbiorca poszukuje liwerantów na ten produkt. Oferty pod O. O. 769 przyjmują pp. **Haasenstein & Vogler** w Hamburgu.

(Nr 183—2—3)

(4698)

ZNACZNE OBNIŻENIE CEN**EXTRAKTU MIĘSNEGO LIEBIGA**

WYRABIANEGO W AMERYCE W ZAKŁADACH:

Liébig's Extract of Meat Compagny Limited London.

Wyrób prawdziwy (originalny) jest wtenczas, jeżeli banderolla każdego słoika zaopatrzona jest w podpisy: **Doktorów Barona J. von Liebig i M. von Pettenkoffer.**

Dostać go można we wszystkich znaczniejszych handlach i aptekach po cenach detalicznych:

1½ ang. w sł.	½ ang. w sł.	¼ ang. w sł.	⅓ ang. w sł.
Rs. 3 kop. 70	Rs. 1 kop. 90	Rs. 1 kop. 5	kop. 55.

Sprzedaż hurtowa w domu handlowym **J. Freider et Comp.** ulic Senatorska Nr. 468/9.

Ernest Gay

Generalny Agent dla Król. Pol.

(Nr 54)

(927)

„SAPONIFER“

WYRABIANY W ZAKŁADACH PENSYLWIAŃSKIEJ SOLNEJ KOMPANII W NATRONA ALLEGHANY

w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Najtańszy i najlepszy środek przyrządzenia mydła, za pomocą którego z każdego starego tłuszczu ugotować można wyborne i piękne mydło tak łatwo jak zgotować filiżankę kawy!!

Nieszacowany skarb dla wszystkich gospodarstw.

Puszka Saponiferu wraz z drukowanym sposobem użycia kosztuje 50 kop.

Na które z dodaniem czterech funtów starego kuchennego tłuszczu lub łoża i innych pozostałości tłustych otrzymuje się: **10 funtów twardego i doskonałego mydła, albo 175 funtów płynnego mydła** (Schmierseife).

Prócz tego Saponifer rozstworzony w gorącej wodzie, w różnych dozach służy:

- 1) Do czyszczenia przedmiotów ze złota, srebra, wyrobów platerowanych, kryształów, porcelany, alabastru, marmuru, skór i rękawiczek zamszowych.
- 2) Do prania materij jedwabnych i wełnianych bez zmiany farby i blaknięcia kolorów.
- 3) Do mycia wszelkich sprzętów gospodarskich i kuchennych oraz podług, drzwi, okien i t. p.
- 4) Do mycia typów i walców drukarskich.
- 5) **Do mycia owiec jako środek najwyborniejszy i najtańszy z zachowaniem miękkości i połysku wełny.**
- 6) Do ochrony drzew od owadów.

W Ameryce Saponifer ogólnie przyjętym i upowszechnionym został, dowodem tego roczny wyrób kompanii przeszło 10 milionów puszek wynoszący. Każda praktyczna i oszczędna gospodyni powinna takowy posiadać w zapasie. Jest to najekonomiczniejsze mydło dla wszelkich klas społecznych, albowiem jako toaletowe i nasycone olejkami pachnącymi, może służyć dla klas zamożnych lub jako gęste dla klas uboższych lub wreszcie w stanie płynnym do wszelkich użytków.

Skład główny i przyjęcie obstarunków w domu handlowym J. Juljusburger et Comp. na Krakowskim-Przedmieściu Nr 424 (33 nowy), również w składzie G. Hoffmann w Łodzi.

Kupcy otrzymują stosowny rabat. Drukowany sposób użycia do każdej puszeki jest dołączony.

(Nr 142—4—6)

(3379)

KAPIELE W EMS;

Otwarte od dnia 1 maja.

Wody w **Ems** należą do rzędu wód mineralnych mocnych alkaliczno-chlorowo-węglanych; są one bardzo skuteczne z tego względu, iż zawierają w rozpuszczeniu pierwiastek alkaliczny, który osłabia organizm i pierwiastek chlorowy, który go napowrót wzmacnia; zaś obfitość gazów czyni trawienie ich bardzo łatwym.

Kuracja w **Ems** z powodu wybornego urządzenia zakładu pod względem temperatury, może być prowadzona z jednakowym skutkiem, tak na wiosnę jak i w lecie; zdarza się nawet ogromna ilość wypadków, gdzie miesiące umiarkowane sezonu daleko lepiej odpowiadają leczeniu wielu chorych.

Kurhaus, jego zamknięte zabudowania, obszerne galerie spacerowe, gdzie temperatura ciągle jest jedna kowa, hotele, łazienki, źródła gdzie się pije, pawilon do wdychania, piękna żelazna galeria i ozdobne bazy, na koniec przepyszne salony kursalu, wszystko jest połączone dla wygody i przyjemności kąpielących się; jest to ZAKŁAD mogący sam przez się służyć za wzór dla innych.

Komunikacja szybka i dogodna ze wszystkimi krajami kolejją żelazną Nassauską.

(Nr 186—2—6)

(286)

W owczarni zarodowej w dobrach Okęcie o pięć wiorst za rogatkami Jerozolimskimi, rozpoczęta została sprzedaż Tryków Merinos-Negretti, pochodzenia po matkach i trykach z owczarni w Hostitz w Morawii. Celem upowszechnienia w kraju tej rasy owiec, której obfita wełna z powodu cienkości i sprężystości, fabrykanci poszukują dla domieszania do australskiej. Bank Polski otworzył kredyt właścicielom nabywającym w owczarni zarodowej rasy Negretti w Okęcie do wysokości 3 razy wziętego podatku gruntowego głównego, ze świadectwami naczelników powiatów tejsze treści jak na kupno machin. Obecnie jest także 300 macior zdatnych do chowu, z których 120 kotnych a 80 dwuletnich, o których wełnie poki nie zostaną ostrzyżone przekonać się można. (184—2—3) (4701)

P. KEIL W KATTOWICACH (GÓRNY SZLĄZK). FABRYKA ŁANEJ STALI I PIŁ

poleca wyroby swoje, jako to: Nowe gotowe piły wszelkiego rodzaju, szlifowane, piły nieobrobione, gotowe dła lane, młotki ze stali laney, kliny ze stali laney, młotki do obróbki kamieni młyńskich, stal lana do robót i t. d.

Zarówno ceny jak fracht są tańsze przy równej przynajmniej dobroci jak ceny wyrobów westfalskich. Obrobienie pił starych dokonywa się tanio i dobrze.

(Nr 192)

(5059)

RUSKIE

Towarzystwo Ubezpieczeń od Ognia

w Petersburgu,

z kapitałem zakładowym Rs. 2,500,000.

Przyjmuje ubezpieczenia wszelkiego rodzaju ruchomości domowych, towarów, ruchomości i zapasów fabrycznych i gospodarskich, przeciw **stratom od ognia** pod bardzo korzystnymi warunkami.

Regulowanie strat i wypłata należności odbywa się na zasadach sprawiedliwych z wszelką możliwą szybkością.

Dla ubezpieczenia się w Towarzystwie Ruskim pozwolenie Rządowej Instytucji assekuracyjnej stosownie do postanowienia Komitetu Urządzającego z dnia 6 (18) września 1868 r. **nie jest więcej wymaganiem.**

Generalny Agent **Mikołaj Rotwand.**

Biurowo przy ulicy Elektoralnej w domu Wgo Feldhusen pod Nr. 4 (dawniej 745/6) obok Gmachu Bankowego.

(Nr. 147)

(16601)

N. THALGRÜN,

Agent domów zagranicznych, przeniósł mieszkanie i kantor z dniem dzisiejszym do domu W. Zweigbauma, obok Saskiego ogrodu, pod Nr 3 (nowy) na 2 piętrze.

(Nr 178—3—3)

(4557)

Podpisany dom Bankowy

NABIWA I SPRZEDAJE NA GIELDZIE BERLIŃSKIEJ

wszelkie papiery publiczne i akcje dróg żelaznych a głównie papiery ruskie, obliczając takowe po kursie dziennym

Kantor papierów rządowych

MAXA MEYER,

oraz papierów publicznych i kantor loteryj.

Banknoty ruskie przyjmują się po kursie.

Korespondencya tylko w językach niemieckim, francuskim i angielskim.

(Nr 144—5—8)

(3541)

Zarząd Drogi Żelaznej Warszawsko-Terespolskiej.

Podaje do wiadomości, że dla przewożących ciężką drogą kamień granitowy polny w ilości **50,000** pudów lub więcej, przez czas do końca roku bieżącego, ustąpiony będzie 20% od opłaty obowiązującej taryfą oznaczonej.

(Nr 180—3—3)

(D. W.)

Potrzebny jest KORESPONDENT i BUCHALTER znający języki: polski, niemiecki i francuski.

Wiadomość w Redakcyi Gazety niniejszej pod lit. Q. X.

(Nr 143—5—5)

(3421)

250 Sztuk owiec macior wysoko poprawnych, do chowu zdatnych, jest do sprzedania po strzyży, w dobrach Uniejowie, powiecie Tureckim.

(Nr 169—2—3)

(4502)

Niżej podpisany podejmuje się wszelkich komisów dla cukrownictwa, dostarcza najlepsze nasienie buraków cukrowych, formy cukrowe, aparaty wszelkie, kotły parowe najlepsze, kompletne maszyny, wagi centymetralne, krew suchą, płaty wełniane, plecionki do prasy, sieci metalowe, blachy do pras piły (Rübensägen), olej do smarowania maszyn, maszyny rolnicze, plugi, byki holenderskie, nasiona agronomiczne, słowem wszelkie zapotrzebowania pod warunkami dogodnymi. Tudzież zakupuje z królestwa znaczne partie proszku węgla zwierzęcego tak zużytego jakoteż odpadku nowego węgla za gotowe pieniądze.

Robert Burger w Magdeburgu (Prussy).

korespondent honorowy wszelkich pism fachowych przemysłu cukrowniczego dotyczących.

(Nr 4)

(1672)